EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.3.2024
COM(2024) 113 final

2024/0062 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito glede pristopa Senegala h Konvenciji o trgovanju z žitom iz leta 1995

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito glede pristopa Senegala h **Konvenciji o trgovanju z žitom** iz leta 1995 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Konvencija o trgovanju z žitom iz leta 1995

Cilj Konvencije je pospešiti mednarodno sodelovanje glede vseh vidikov trgovanja z žitom, spodbuditi širitev mednarodnega trgovanja z žitom ter zagotoviti čim bolj prost pretok tega trgovanja. Poleg tega je cilj Konvencije čim bolj prispevati k stabilnosti mednarodnih trgov žita, kar je v interesu vseh članic, povečati svetovno prehransko varnost ter ustvariti forum za izmenjavo informacij in razpravo o vprašanjih, s katerimi se članice srečujejo pri trgovanju z žitom.

Konvencija je začela veljati 1. julija 1995. Unija je pogodbenica Konvencije[1].

Konvencijo je Evropska unija sklenila s Sklepom Sveta 96/88/ES za obdobje do 30. junija 1998 in se je od takrat redno podaljševala. Vsakokrat se Konvencija v skladu s členom 33 Konvencije podaljša za največ dve leti. Nazadnje je bila podaljšana s sklepom Mednarodnega sveta za žito na njegovem 58. zasedanju 14. junija 2023 in je veljavna do 30. junija 2025.

2.2. Mednarodni svet za žito

Mednarodni svet za žito, ki upravlja Konvencijo, je medvladna organizacija s sedežem v Londonu, ki želi doseči cilje iz člena 1 Konvencije. Cilji Mednarodnega sveta za žito so zlasti:

(a) pospeševanje mednarodnega sodelovanja v vseh vidikih trgovanja z žitom;

(b) spodbujanje širjenja, odprtosti in pravičnosti mednarodnega trgovanja v sektorju žita;

(c) prispevanje k stabilnosti mednarodnega trga za žito, krepitev svetovne prehranske varnosti in prispevanje k razvoju držav, katerih gospodarstvo je odvisno od komercialne prodaje žita.

Ti cilji se poskušajo doseči z izboljšanjem preglednosti trgov z izmenjavo informacij ter analizami in posvetovanji o razvoju trgov in politike.

V Mednarodnem svetu za žito je trenutno 29 članic, med katerimi je veliko največjih proizvajalk in nekaj večjih uvoznic žita na svetovni ravni. Poleg Unije so članice Mednarodnega sveta za žito med drugimi tudi Argentina, Avstralija, Kanada, Indija, Japonska, Rusija, Ukrajina, Združeno kraljestvo in ZDA. Nista pa njegovi članici Kitajska in Brazilija, medtem ko je Egipt, eden največjih uvoznikov pšenice, organizacijo zapustil 1. julija 2023.

29 članic Mednarodnega sveta za žito ima skupno 2 000 glasov.

Za proračunske postopke (glej člen 11 Konvencije), tj. določitev letnih finančnih prispevkov članic, ima Unija v letu 2023/24[2] 376 glasov.

---

[1] UL L 21, 27.1.1996, str. 47.

[2] Mednarodni svet za žito deluje na podlagi proračunskega leta, ki traja od 1. julija do 30. junija.

Za sprejemanje odločitev, tj. pri glasovanju (glej člen 12 Konvencije), je 11 članicam izvoznicam dodeljenih 1 000 glasov (vključno z Unijo z 240 glasovi v letu 2023/24), 18 članicam uvoznicam pa 1 000 glasov. Poudariti je treba, da Mednarodni svet za žito načeloma deluje na podlagi soglasja, zato se glasuje zelo redko.

Unijo na podlagi člena 17 Pogodbe o Evropski uniji na zasedanjih Mednarodnega sveta za žito zastopa Komisija. Države članice se lahko udeležijo zasedanj Mednarodnega sveta za žito, zlasti sej Sveta.

2.3. Predvideni akt Mednarodnega sveta za žito

12. decembra 2023 je izvršni direktor Mednarodnega sveta za žito obvestil Komisijo, da namerava Senegal pristopiti h Konvenciji. Uradna prošnja za pristop je bila vložena 22. decembra 2023, o čemer so bile članice Mednarodnega sveta za žito obveščene 3. januarja 2024[3].

Prošnja Senegala za pristop je bila obravnavana na 59. zasedanju Mednarodnega sveta za žito 24. januarja 2024. Na tej seji se je Mednarodni svet za žito strinjal, da bi bilo treba o prošnji za pristop odločiti s pisnim postopkom (glasovanjem po pošti) in najpozneje 24. aprila 2024. Če do tega datuma nobena članica Mednarodnega sveta za žito ne pošlje pisnega ugovora, bo pristop Senegala začel veljati 1. maja 2024.

V skladu s členom 27(2) Konvencije lahko k njej pristopijo vlade vseh držav pod pogoji, ki jih Svet določi za primerne. Upravni odbor v skladu s pravilom 33(d) poslovnika iz Konvencije o trgovanju z žitom (v nadaljnjem besedilu: poslovnik) obravnava prošnje za pristop in jih priporoča Svetu v skladu s členom 27(2).

Glasovi države pristopnice se za namene člena 11 Konvencije (tj. letni finančni prispevki članic) v skladu s pravilom 33(b) poslovnika določijo na podlagi deleža celotnega trgovanja države pristopnice z žitom glede na celotno trgovanje z žitom vseh članic Mednarodnega sveta za žito.

Svet mora v skladu s členom 12(1) Konvencije določiti tudi, katere članice bodo za namene Konvencije izvoznice in katere uvoznice, in sicer ob upoštevanju vzorcev trgovanja z žitom navedenih članic in njihovih stališč. Svet določi tudi njihove glasovalne pravice v skladu z odstavkoma 2 in 3 iste določbe.

Čeprav v Konvenciji za postopek glasovanja po pošti (ali pisni postopek) ni posebnih pravil, člen 14 Konvencije o sklepih Sveta ne določa, da bi se taki sklepi morali sprejemati na seji Sveta.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Unija je bila vedno dejavna članica Mednarodnega sveta za žito in je podpirala širitev organizacije.

Senegal je zlasti pomemben proizvajalec riža in grobozrnatih žit. Vendar ni samozadosten in ne more v celoti zadostiti domačemu povpraševanju. Zato mora država uvažati dodatne količine žit, vključno s pšenico.

Če članice Mednarodnega sveta za žito odobrijo pristop Senegala h Konvenciji, bo slednji postal članica uvoznica v skladu s členom 12 Konvencije. Ker je Unija članica izvoznica, pristop Senegala ne bo vplival na število glasov, dodeljenih Uniji za glasovanje na podlagi člena 12 Konvencije. Vendar bi se zaradi pristopa Senegala s proračunskim letom 2024/25

[3] Dokument Mednarodnega sveta za žito AC(23/24)Misc.1

lahko minimalno zmanjšalo število glasov, dodeljenih Uniji na podlagi člena 11 Konvencije, ki se uporablja za določitev finančnega prispevka članic.

Namen tega predloga je od Sveta pridobiti pooblastilo za Komisijo, da v Mednarodnem svetu za žito v imenu Unije glasuje za pristop Senegala h konvenciji.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „*stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma*“.

Pojem „*akti s pravnim učinkom*“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Učinek predvidenega akta Mednarodnega sveta za žito je razširitev članstva slednjega. Predvideni akt Mednarodnega sveta za žito ima pravne učinke, saj bo določil pogoje takega pristopa, zlasti ker bo vplival na ravnotežje pri odločanju v Mednarodnem svetu za žito, katerega sklepi se sprejemajo z večino članic izvoznic in uvoznic ter so za njegove članice zavezujoči, kot je navedeno v členu 14 Konvencije.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep iz člena 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega se v imenu Unije zastopa stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na trgovanje s kmetijskimi proizvodi.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je torej člen 207(4), prvi pododstavek, PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4), prvi pododstavek, PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Pristop Senegala bo vplival na dodelitev glasov za proračunske postopke, ki jih imajo članice v Mednarodnem svetu za žito v skladu s členom 11 Konvencije. Zato je primerno je, da se sklep Sveta po njegovem sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2024/0062 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito glede pristopa Senegala h Konvenciji o trgovanju z žitom iz leta 1995

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Konvencijo o trgovanju z žitom iz leta 1995 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) je Unija sklenila s Sklepom Sveta 96/88/ES[1] in je začela veljati 1. julija 1995. Konvencija je bila najprej sklenjena za obdobje treh let.

(2) V skladu s členom 33 Konvencije lahko Mednarodni svet za žito Konvencijo podaljša za zaporedna obdobja, vsako podaljšanje pa ne sme biti daljše od dveh let. Od njene sklenitve se je Konvencija redno podaljševala za nadaljnja obdobja dveh let. Nazadnje je bila podaljšana s sklepom Mednarodnega sveta za žito 14. junija 2023[2] in je veljavna do 30. junija 2025.

(3) Na podlagi člena 27(2) Konvencije lahko k njej pristopijo vlade vseh držav pod pogoji, ki jih Mednarodni svet za žito določi za primerne.

(4) Senegal je 22. decembra 2023 uradno zaprosil za pristop h Konvenciji. Če bo prošnja za pristop odobrena, bo Senegal 1. maja 2024 postal član.

(5) Senegal je pomemben proizvajalec riža in grobozrnatih žit. Vendar ni samozadosten in ne more v celoti pokriti domače potrošnje, zato mora uvažati dodatne količine različnih žit.

(6) Če se odobri prošnja Senegala za pristop h Konvenciji in posledično za sodelovanje v Mednarodnem svetu za žito, bo Senegal članica uvoznica v skladu s členom 12 Konvencije. Ker je Unija članica izvoznica, pristop Senegala ne bo vplival na število glasov, dodeljenih Uniji za glasovanje na podlagi člena 12 Konvencije. Vendar bi se zaradi pristopa Senegala s proračunskim letom 2024/25 lahko zmanjšalo število glasov, dodeljenih Uniji na podlagi člena 11 Konvencije, ki se uporablja za določitev finančnega prispevka članic.

(7) Primerno je, da se določi stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito, in odobri pristop Senegala h Konvenciji –

---

[1] Sklep Sveta 96/88/ES z dne 19. decembra 1995 o odobritvi Konvencije o trgovanju z žitom in Konvencije o pomoči v hrani, ki sestavljata Mednarodni sporazum o žitu iz leta 1995, s strani Evropske skupnosti (UL L 21, 27.1.1996, str. 47). [izjemoma ELI ni na voljo]

[2] Sklep Sveta (EU) 2023/991 z dne 15. maja 2023 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito glede podaljšanja Konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995 (UL L 135, 23.5.2023, str. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/991/oj).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

V imenu Unije se v Mednarodnem svetu za žito zastopa stališče, da se odobri pristop Senegala h Konvenciji o trgovanju z žitom iz leta 1995.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik